

Eerst water, de rest komt later!

Kent u dat? Na een warme dag vol fysieke arbeid is tussendoor drinken er helemaal bij ingeschoten en op dat moment kun je de kraan leeg drinken. Vocht is van essentieel belang voor mens en dier. Het lichaam bestaat voor 70-80 procent uit water. Water is ook de belangrijkste grondstof voor melk dat voor bijna 90 procent uit water bestaat. Een belangrijke grondstof, maar helaas wordt dat vaak vergeten.

Tekst: Danique Bens - adVee dierenartsen
Beeld: Twan Wiermans

Daar waar wij het advies krijgen om minimaal 2 liter per dag te drinken, dient een koe al 35 liter te drinken om aan de dagelijkse behoefte te voldoen. Daarnaast kan deze behoefte enorm stijgen al naargelang de melkgift, het

rantsoen en de omgevingstemperatuur. Een hoogproductieve koe kan wel 100-150 liter water op een dag drinken!

Het aanbod van voldoende toereikend, maar

ook schoon en vers drinkwater wordt vaak onderschat. Onvoldoende wateropname kan zorgen voor tegenvallende prestaties, maar ook voor gezondheidsproblemen binnen een koppel. Enige tijd geleden was ik een keer

rond melktijd bij een veehouder en keek even. Er stond een grote groep koeien in de wachtruimte om nog gemolken te worden en er kwamen koeien op dat moment de melkstal uit die klaar waren. Het wachten en melken had de dieren dorstig gemaakt en er was duidelijk ruzie rondom de waterbak. De bak was aan de kleine kant en doordat de waterbak in een gang stond, werd passage van andere dieren belemmerd. Toen ik de veehouder het opstootje liet zien, zei hij direct: "De volgende keer dat jij hier komt, hangt er een extra bak!" Twee maanden later was ik weer op het bedrijf en vol trots liet hij mij zelfs twee extra nieuwe waterbakken zien. Hij vertelde me dat er meer rust was in de stal na het melken en voeren, en dat ook de voedselopname en melkproductie waren gestegen.

Naast voldoende waterbakken (1 sneldrinker per 10-15 koeien of 6-9 cm waterbak per dier), is het ook van belang dat bakken worden geplaatst rondom de plekken waar gevoerd en gemolken worden. Na deze activiteiten is de behoefte voor het spontaan opnemen van grote hoeveelheden water namelijk het grootst. Daarnaast is het goed als andere koeien makkelijk kunnen passeren wanneer er een aantal dieren staan te drinken. Drinkbakken met een drukventiel (staand of lepel) kunnen onvoldoende waterstroom genereren om aan het natuurlijke drinkgedrag van een koe te voldoen. Een watertoevoer van minstens 20 liter per minuut wordt geadviseerd om te kunnen zorgen dat een koe snel grote hoeveelheden water kan opnemen. Wanneer de koeien naar buiten gaan, is het aan te raden om een waterbak binnen het bereik van maximaal 150 meter van de dieren te plaatsen om te zorgen dat er voldoende wordt gedronken. Drinkbakken dienen daarnaast regelmatig gereinigd te worden om de

Wanneer de koeien naar buiten gaan, is het aan te raden om een waterbak binnen het bereik van maximaal 150 meter van de dieren te plaatsen om te zorgen dat er voldoende wordt gedronken.

waterkwaliteit te waarborgen. Uit onderzoek blijkt dat aandacht voor water loont. Een hogere wateropname zorgt namelijk voor een hoger drogestofopname.

Ook kan water worden ingezet als onmisbaar hulpmiddel bij de behandeling van zieke koeien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de zieke koe met ernstige uierontsteking of een dier met diarree. Vaak hebben deze dieren ogen die dieper liggen, wat betekent dat ze uitgedroogd zijn. Bij deze dieren kan vocht worden toegediend middels een infuus en/of drenchen om de vochtbalans snel te herstellen. Daarnaast zal het vocht ervoor zorgen dat toxines sneller het lichaam kunnen verlaten. De slagingspercentages worden aanzienlijk vergroot door het toedienen van water naast een therapie met antibiotica en pijnstilling.

Naast de koeien dienen de kalveren en het jongvee niet vergeten te worden. Voor een optimale opfok is schoon en voldoende drinkwater ook bij kalveren van groot belang.

Een kalf heeft per dag minimaal 10 procent van zijn lichaamsgewicht aan vocht nodig. Zeker wanneer het warmer weer is kan deze behoefte zelfs nog groter zijn. Uit onderzoek is gebleken dat het ad libitum verstrekken van water bij kalveren zorgt voor een betere voedselopname, pensontwikkeling en groei. Daarnaast zorgt het aanbieden van water, eventueel in combinatie met elektrolyten, ervoor dat een kalf met diarree voldoende vocht kan opnemen om het verlies via de mest te compenseren. Soms zijn er dan alsnog kalveren die plat komen te liggen en zonder adequate vochttherapie zullen overlijden. Wanneer er naar de praktijk wordt gebeld voor een infuus bij een kalf proberen we zo snel mogelijk te komen. Vaak liggen de kalveren plat bij aankomst en is er weinig respons. Na het aansluiten van een infuus lijkt het kalverhokje soms net op een echt ziekenhuis. Enige tijd later ontvang je vaak een berichtje van de veehouder dat het dier weer staat en drinkt. Een wereld van verschil in een paar uur tijd en dat met gewoon simpel water! •

ADVERTENTIE

KOLTEC

ELEKTRISCHE AFRASTERING
WWW.KOLTEC.NL

NIEUW boundary blade

ADVERTENTIE

HANDELSONDERNEMING **ROOZEBOOM**

BOBMAN Alle soorten strooisel-veeg-schuif

Zelfrijdende voermengwagen

GMC Mixer Feeder

sitrex

Agri MIXER FEEDERS

Zelhorstweg 12
7739 PN Vinckenbuurt (Ommen)
Werkpl.: (+31) 6 46 43 13 34
Fax: (+31) 523-65 80 06
Mob: (+31) 6 27 59 48 18
www.roozeboom.nl

Importeur **BOBMAN** Importeur **sitrex**

- 10 tm 30 m³
- Zowel 20 als 40 km uitvoering
- Standaard voor geveerd
- Achter, voor en in het midden lossend
- Frees met hoge capaciteit en structuur behoudende messen

ROOZEBOOMAGRI
SILO'S - VIJZELS - POLYESTER

www.roozeboom-agri.nl

* In- en verkoop van: **NIEUW EN GEBRUIKTE** voersilo's, kunstmestsilo's en tanks
* Verplaatsen en reparatie van silo's
* Levering van vijzels en montage
* Importeur van CN-AGRO dierhuisvesting en toebehoren

Meer dan 200 gebruikte silo's en tanks op voorraad
Michiel Roozeboom: +31(0)6-46181903